

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №1.

– Розкажіть трохи про себе... / Розкажіть про себе як про нашого можливого колегу.

Із цього питання починаються 80% співбесід. Ваша відповідь на нього — самопрезентація, можливість одразу виділитися та запам'ятатися, особливо враховуючи те, що підготуватися можна заздалегідь.

Коли вам при прийомі на роботу ставлять це питання, то хочуть перевірити, наскільки лаконічно, аргументовано й доречно ви можете висловлюватися. Роботодавця не цікавить розповідь про ваше особисте життя чи близьке задушевне знайомство з вами.

Правильна відповідь:

Ви готуєте розповідь про себе на 2–4 хвилини й обов'язково репетируєте її. З ваших слів має бути зрозумілим, що у вас є якості, необхідні для посади, на яку ви претендуєте. Розкажіть коротко, чому обрали цю професію, яку маєте освіту, про свій досвід та результати роботи, якими пишаєтеся, навички. Розкажіть про свої цілі, проявіть зацікавленість у вакансії та компанії. І найважливіше говоріть спокійно, впевнено, утримуйте зоровий контакт і виражайте ентузіазм.

Поширені помилки:

1. Не варто уточнювати, що саме цікавить інтерв'юера. Роботодавцю важливо зрозуміти, як ви інтерпретуєте питання, про що вважаєте за потрібне розказати. Тож у вас обов'язково на співбесіді має бути готова відповідь на це питання.
2. Опираючись на цифри й факти, грамотно «хваліть» себе, не будьте дуже сором'язливими і не прибідняйтеся.
3. Не перераховуйте факти й епітети з резюме, а наводьте приклади.
4. Не розказуйте свою біографію, не плутайтеся у фактах, не говоріть забагато.
5. Не розповідайте про особисте життя, політичні та релігійні погляди, проблеми з грошима та здоров'ям.
6. У жодному разі не кажіть, що «все й так написано в резюме».

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №2.

– Чому Ви вибрали нашу компанію? / Чому Ви хочете працювати саме у нас? / Що Ви знаєте про нашу компанію? / Чому Вас цікавить робота на цій посаді?

Перед співбесідою дізнайтеся про все: ринок, позиціонування компанії, її продукти та послуги, конкурентне середовище, новинки, рейтинги, потенціал, плани, розмір і масштаб, імена керівництва, цитування у пресі тощо — може знадобитися всього одна деталь, але вона надасть вам величезну перевагу.

На цьому питанні на співбесіді відсіюються всі ті, хто проявляє безвідповідальність, недисциплінованість і не готується до розмови з роботодавцем; «випадкові» люди, які шукають «якусь» роботу, а не «саме цю» роботу. А більшість компаній потребують співробітників, що симпатизують саме їхній команді та продукції, методам й умовам роботи.

Правильна відповідь:

Розкажіть, чим саме вас зацікавила компанія. Наприклад, вона — лідер або багато років на ринку (а це круто, бо свідчить про стабільність і перспективу); вам подобається її продукція (фільтри для води? Нічого! Я люблю ставити перед собою надзавдання!); компанія проводить тренінги та розробляє програми навчання для своїх співробітників (ну а ви, звичайно, дуже хочете навчатися); надає змогу кар'єрного росту й отримання міжнародного досвіду; зручність офісу, ідеальні зобов'язання тощо. На співбесіді наведіть на питання аргументи, чому саме ця посада дозволить вам реалізувати свої цілі, навички, знання, досвід.

Також ви маєте надати конкретні докази того, що підходите на посаду. Перерахуйте, що вам дали компанії, у яких ви вже працювали, люди, з якими спілкувалися, і вкажіть, як отримані знання ви зможете використати на цій посаді. Якщо ви ще працюєте паралельно і шукаєте іншу роботу, скажіть, що подобалося в минулій компанії, а потім коротко зазначте, чим ця цікавить більше.

Ще можете згадати, що про компанію дуже схвально відгукувалися ваші знайомі. Головне, щоб роботодавець зрозумів: **вн** людина не випадкова і прийшли цілеспрямовано отримати цю посаду.

Поширені помилки:

1. «Я, як і всі інші кандидати, розіслав багацько резюме у різні компанії. Не нагадаєте, яка там ваша?».
2. Тільки не кажіть одразу про гроші! Мовляв, вища зарплата, та й усе. Звісно, зарплата має вас цікавити, бо якщо ні— це здасться тупістю чи нещирістю. Але з усіх важливих факторів вона має бути в кінці списку.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №3.

– Як Ви вважаєте, чому ми маємо обрати на цю посаду саме Вас? Чому Ви вважаєте, що гідні цієї посади? У чому Ваші переваги над іншими кандидатами?

Це питання відображає ваш психологічний портрет, упевненість у собі та здатність не сором'язливо промимрити: «Ну, я ж стараюся», — а аргументувати, чому ви зможете стати знахідкою для компанії.

Правильна відповідь на питання:

На співбесіді ви маєте «продати себе». Вам потрібно довести, що ви зможете вирішити ті проблеми, які потрібно буде вирішувати на цій посаді. ~~Головне~~ розгубитися і перерахувати свої ключові та корисні навички, показати, у чому ваша «родзинка». За допомогою прикладу поясніть, що ви швидко вчитеся, і вкажіть, що хочете працювати саме у цій компанії, оскільки вона дасть вам змогу реалізувати себе професійно.

Поширені помилки:

1. Вам потрібно переконувати роботодавця, а не розказувати йому біографію.
2. У жодному разі не принижуйте інших кандидатів.
3. Попереджаємо одразу, не підходять відповіді на зразок:

— Ну чьо, я ж класний! — А ви візьміть і побачите!

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №4.

– Яка причина Вашого звільнення з минулого місця роботи? / Чому останнім часом Ви часто міняли місця роботи? / Чому Ви вирішили змінити місце роботи? / Якби я

зателефонував(ла) Вашому попередньому керівництву або колегам, що б вони розказали про Вас?

Сам факт того, що робота стала минулою, свідчить про те, що щось було не так з вами або з роботою. Роботодавець спробує зрозуміти, що саме. Тож ідеальної відповіді бути не може, але є лояльні.

Правильна відповідь:

Відповісти ви маєте спокійно і впевнено. Не брехати, хіба що трохи злукавити, про щось промовчати, обійти гострі кути. Після вашої відповіді рекрутер має бути впевненим, що звільнення відбулося не через вашу низьку кваліфікацію, інтереси й репутація минулого керівництва не постраждали (а те, що ви скажете на співбесіді, теж може стати прямою на репутації), і що ви не звільнитесь з нового місця роботи з тих самих причин.

Тож у вас є кілька виходів. По-перше, пояснити зміну роботи побутовими проблемами: незручним графіком, переїздом. По-друге, якщо ви часто міняли роботу, можна сказати, що ви отримували принадні пропозиції, на які не могли погодитися.

По-третє, є такий чудовий спосіб, як помірне підлещування: коли ви працювали, наприклад, у невеличкій компанії, а претендуєте на посаду у великому холдингу (або працювали в українській, а хочете в міжнародній). Зайвий раз вказати це, як сильну мотивацію, не зашкодить. Мовляв, ви шукаєте розвиток, перспективи, можливість працювати у компанії з відомим ім'ям тощо.

І четверте — пояснити на питання під час співбесіди, що минула позиція не давала вам належних перспектив кар'єрного й професійного росту. Але треба переконатися, що нова посада їх надає. В іншому випадку рекрутер вирішить, що ви не підходите на цю посаду, бо вона теж не дасть вам того, чого ви хочете. Крім того, якщо ви скористаєтеся четвертим варіантом, вам варто відразу підготуватися до питань: «А що для вас професійний ріст? А чому ви вважаєте, що там не було перспектив?» тощо.

У будь-якому разі правильним рішенням буде підкреслити те хороше, що було на минулому місці й перейти до того хорошого, що може дати нове.

Поширені помилки:

1. Гроші не мають бути основним мотивом до зміни роботи. У цьому випадку роботодавець вирішить, що, як тільки вам запропонують більше деінде, ви швидко знову зміните місце роботи.

2. Найгірша з можливих причин конфлікт з керівництвом/колективом. Якщо це справжня причина — приховайте її за загальними фразами, наприклад: «У нас були різні погляди на реалізацію проекту». Одне грубе слово на адресу минулого керівництва і співбесіду ви скоріш за все провалили.

3. Не жалійтеся на попереднє місце роботи, умови праці, колектив. Рекрутер може вирішити, що проблема у вас.

4. Не варто на співбесіді питати у відповідь:

— Яка вам різниця, чого я пішов?

— Що вам дасть відповідь? Я все одно збрешу. А якщо не збрешу і скажу, що не захотів працювати за копійки?

5. Останнє, але найважливіше — не брешіть і не вигадуйте, бо здебільшого за найменшого сумніву у відповіді на це питання ваші слова перевіряються. Знайти потрібний телефон для рекрутера не буде проблемою.

Додаткове питання: до кого можна звернутися за відгуком про вашу роботу?

Якщо ви не дасте жодного контакту, це буде занадто підозріло. Тож телефон дайте обов'язково, у крайньому випадку це може бути незначний співробітник офісу, але він має працювати саме в компанії, з якої ви пішли, адже це нескладно перевірити.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №5.

– Де і ким Ви бачите себе через 3–5–10 років (у нашій компанії)?

Тут варто бути помірно амбіційним. Плани у вас мають бути обов'язково!

Що хоче почути роботодавець?

— Як серйозно ви налаштовані працювати в його компанії?

- На який термін ви плануєте залишитися працювати?
- Наскільки ретельно ви підходите до планування кар'єри?
- Чи знаєте ви, чого хочете і чи маєте цілі?
- Як саме ця робота допоможе досягти ваших цілей?

Правильна відповідь:

Ваше завдання— справити враження людини, яка точно знає, чого хоче і як цього досягти. Ви маєте розповісти про кар'єрний ріст, який плануєте, його етапи, цілі. Краще переоцінити, ніж недооцінити. Але не мійте одразу на крісла начальників, які слухають вашу співбесіду.

Їм точно не захочеться поступатися. Тож покажіть, що ви будете якісним співробітником, хочете рости, але в першу чергу професійно, а в другу кар'єрно. Бо амбіційність — риса хороша, але на роботі від вас насамперед чекають виконання обов'язків. Тож краще відповісти на це питання при прийомі на роботу, що за три роки, наприклад, хочете бути старшим спеціалістом, а не начальником відділу.

Поширені помилки:

- Звідки мені знати? Поняття не маю! Та як вийде... А що, у компанії вже є плани на майбутні 5–10 років? Нема? То що ж ви мене питаєте?!
- Просто буду робити свою роботу.
- Відкрити свій бізнес, поїхати подорожувати світом/переїхати в іншу країну, стати матір'ю/батьком кількох дітей тощо.
- Я ще не знаю, треба спочатку спробувати...

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №6.

– На яку заробітну плату ви претендуєте?

Вам варто відразу вирішити для себе, за яку суму готові працювати. Перегляньте рівень заробітних плат на сайтах із пошуку роботи, ідентичні вакансії в різних фірмах, зарплати

на інші посади в цій компанії, скористайтеся калькулятором зарплат, запитайте знайомих на схожих посадах.

Тільки є одне «але». Враховуйте, що на заробітну плату має впливати наявність медичного страхування, премій, безкоштовний проїзд і харчування, курси підвищення кваліфікації чи іноземних мов та інше. Якщо подібних пільг багато, заробітна плата може бути нижчою, якщо їх немає — вищою.

Головне — дочекайтеся, коли про заробітну плату вас запитає роботодавець, самі цю тему не чіпайте.

Правильна відповідь:

Можна зайти здалеку і сказати, що сподівається отримувати розумну оплату праці, яку вираховують з розмірів виконаної вами роботи.

Для того, щоб відповідь була якомога делікатнішою, попросіть спочатку розказати про обов'язки, які має виконувати людина на цій посаді, щоб показати, що ви суму вираховуєте не з голови, а обґрунтовано.

Потім назвіть суму на 10–25% вище бажаної, інакше вам, як на торгах, запропонують менше, ніж ви хочете. Більше того, якщо ви продешевите, відповідаючи на це питання на співбесіді, це покаже вас як невпевненого в собі кандидата.

Коли назвете суму, можете пояснити, що на минулій роботі вам платили «х» грн., тож вас цікавить отримувати «у» грн, звичайно ж, бо берете на себе більше зобов'язань або ви вже більш досвідчений. Аргументувати суму можна тим, що це середня заробітна плата на подібній посаді.

Поширені помилки:

1. Я хочу отримувати таку високу плату, яку ви можете запропонувати.
2. Ви кажіть суму, а я скажу, чи згоден.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №7.

– **Які ваші сильні сторони? Які ваші слабкі сторони? (Ці питання ставляться як разом, так і окремо) / Які у вас є недоліки? Які ви маєте переваги? / Які п'ять епітетів вас найкраще характеризують?**

Правильна відповідь:

На співбесіді згадайте про свої основні досягнення на минулих роботах або просто в житті. Поставте собі питання: завдяки якій рисі характеру я досяг цього? Коли ж будете називати хороші якості, обов'язково наведіть приклади, коли вони допомогли вам вирішити проблему, розв'язати конфлікт. Наприклад, ви говорите, що є цілеспрямованою людиною. Тоді варто розказати як ви, наприклад, три роки складали тест TOEFL, поки не отримали той бал, який хотіли. В ідеалі цей приклад має стосуватися робочого досвіду.

Зі слабкими сторонами складніше. Тут важливо назвати те, що не стосується професії, наприклад, сказати про страх виступати на публіці, якщо ви претендуєте на роботу програміста. Є також шаблонні варіанти, такі як «я жахливий трудоголік» або «я дуже педантична людина», але вони занадто банальні й можуть викликати негативну реакцію рекрутера.

Ви можете й маєте назвати, відповідаючи на співбесіді, свій мінус, який конкретно в цій роботі може стати плюсом або над виправленням якого ви постійно працюєте. Можна також сказати щось на зразок: «Я не вмю відпочивати», «Дуже вимогливий до себе та інших», «Завжди кажу правду в очі».

Можете пожартувати «Буває, так запрацююся, що втрачаю відлік часу», сказати, що ваша слабка сторона — це шоколад. Дуже важливо, щоб при цьому рекрутер був у гарному гуморі. У будь-якому разі ваші недоліки не мають прямо або дуже відчутно впливати на ймовірні зобов'язання.

Поширені помилки:

- Не кажіть, що краще нехай вас оцінять інші.
- Не розказуйте щось несерйозне, наприклад, що з вашим голосом тільки з WC кричати: «Зайнято!».
- Не кажіть, що у вас немає недоліків. Бо це або брехня, або відсутність самокритичності.

- Як не дивно, перераховувати свої справжні недоліки, як на сповіді, — помилка. Якщо ви розкажете про свою ліню, нестачу знань і досвіду — ви залишитеся, може, і чесним, але безробітним.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №8.

– Розкажіть про робочий випадок, коли ви помилилися, ситуацію, якої ви соромитеся. / Розкажіть про свої невдачі, промахи. / Опишіть конфліктну чи проблемну ситуацію на роботі і як ви з нею впоралися. / Опишіть важку проблему, з якою доводилося зіштовхнутися на роботі, і як ви її вирішили. / Розкажіть про ситуацію, коли ви зіштовхнулися з нерозумінням колег, конфліктом у колективі. Чи вдалося вирішити конфлікт?

Правильна відповідь:

Тут на співбесіді важливо розказати не тільки про ситуацію, коли ви помилилися й не досягли того, чого хотіли, а й вказати, які уроки ви з цього винесли для себе, як вдалося виправити ситуацію, що ви робили, щоб вона більше не повторилася. Можете перейти на розповідь про те, як загалом ви вмієте давати раду будь-яким труднощам. Підготуйте кілька прикладів — це не обов'язково мають бути розповіді про найбільші невдачі. Найважливіше, щоб разом із проблемою ви надали спосіб її вирішення, а краще кілька. Після вашої відповіді на це питання на співбесіді має бути зрозуміло: життя без проблем не буває, але усе можна вирішити. І вам завжди вдається це зробити.

Поширені помилки:

1. У жодному разі не звинувачуйте в невдачі інших людей і не кажіть, що це був невдалий збіг обставин.
2. Контролюйте емоції: не розказуйте про ситуацію зі сльозами на очах, описуйте її впевнено, як хороший досвід.
3. Не кажіть, що ніколи не помиляєтеся.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №9.

– Усі питання, що стосуються особистого життя

Зазвичай вас питають про це не для того, щоб дізнатися усі санта-барбарівські подробиці особистого життя, а щоб зрозуміти, наскільки близько ви можете підпустити до себе, як

багато готові розказати, як відреагуєте на питання та чи зможете делікатно вийти з ситуації.

Правильна відповідь:

На співбесіді не заводьтеся — прямо та спокійно скажіть, що не зовсім розумієте, як це стосується роботи. Можете також пожартувати чи запитати щось у відповідь. Головне — відповісти спокійно і впевнено, не вдаючись в особисті деталі.

Поширені помилки: Хто б там що не казав, а всі розуміють, що якщо ви плануєте дітей і розкажете про це рекрутеру, ваші шанси отримати роботу будуть мізерними.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №10.

– Чи ви маєте зараз пропозиції роботи з інших компаній? / Чи проходите ви зараз паралельно інші співбесіди?

Правильна відповідь:

Якщо так — це плюс, тож скажіть про це прямо. Але не розказуйте, які саме і від кого пропозиції ви отримали. Особливо, якщо це прямі конкуренти. Ваше завдання — дати зрозуміти рекрутерові, що ви хороший фахівець і маєте пропозиції, але ця вакансія вас цікавить найбільше.

Поширені помилки: не перехвалюйте себе і не відповідайте при прийомі на роботу, що якщо вас не візьмуть тут, то в іншому місці.

Питання на співбесіді при прийомі на роботу №11.

– Які у вас є питання? / Чи є у вас до мене питання? / Що б ви хотіли дізнатися від мене?

Якщо ви справді зацікавлені у вакансії, вам буде що запитати.

Правильна відповідь:

«Так, є!» Запитайте про випробувальний термін, можливості кар'єрного розвитку, навчальні програми, чи будуть відрядження та ненормований графік роботи, який колектив та з кого він складається. Запитайте, яким, на думку керівництва компанії, має

бути кандидат на цю посаду. Покажіть зацікавленість фірмою: уточніть щось про її конкурентів, внутрішню кадрову політику та структуру, сильні та слабкі сторони і просто плани розвитку компанії на найближчі роки.

Поширені помилки:

- На співбесіді ніколи не кажіть, що у вас немає питань.
- Ніколи не питайте одразу (або лише) про зарплатню та соціальний пакет.
- Ніколи не засипайте рекрутера більшою кількістю питань, ніж поставили вам (2–4 буде достатньо).
- Ніколи не питайте те, що й так написано на сайті компанії.